

សុទ្ធតេជ្ជាបណ្ឌិត Douglas Gardner

អ្នកសម្របសម្រួល អ.ស.ប. ប្រចាំកម្ពុជា

ក្នុងកិច្ចប្រជុំ GDCC ថ្ងៃទី ១៤ មិថុនា ២០០៦

ឯកឧត្តម ពាត ឈន់

មេសាស្ត្រ និង រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

អនុប្រធានទី១ នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

លោកជំទាវ ឯកឧត្តម លោកស្រី និង អស់លោក

ក្នុងនាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍របស់អ្នក ខ្ញុំសូមចែករំលែកនូវយោបល់មួយចំនួនស្តីពីការឆ្លើយតបថ្នាក់ជាតិ ចំពោះ បញ្ហាអំពើពុករលួយ ។ ឆ្លងតាមការចូលរួមមតិក្នុងកិច្ចប្រជុំ GDCC និង CG កាលពីមុន ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំសូម លើកឡើងនូវប្រធានបទនេះ តាមរយៈការចោទសំណួរដែលមានគុណតម្លៃបួនយ៉ាង ដើម្បីយល់អោយបាន កាន់តែច្បាស់ពី ចំណុចដែលរដ្ឋាភិបាលបានគិតតួពីបញ្ហានេះ ៖

១. យើងខ្ញុំសូមសំណួរពរដល់ឯកឧត្តមមេត្តាផ្តល់ព័ត៌មានថ្មីៗអំពីស្ថានភាពសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និងការប៉ាន់ ប្រមាណ ពីរយៈពេលដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលព្រាងច្បាប់នេះទៅរដ្ឋសភាជាតិ (តាម JMI) ដើម្បីពិភាក្សា និងអនុម័ត? យោងតាមភាពចាំបាច់នៃបញ្ហានេះ យើងខ្ញុំសូមជំរុញលើកទឹកចិត្ត អោយមានការជំរុញច្បាប់នេះទៅមុខ និងធ្វើការកែលម្អ ដើម្បីបំពេញតួនាទីពេលវេលា JMI ដូចដែលបាន ឯកភាពរួចមកហើយ និងដើម្បីអោយស្របទៅនឹង “ទម្លាប់អនុវត្តន៍ អន្តរជាតិប្រសើរបំផុត” ដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ (២០០៦-២០១០) ។

២. យើងខ្ញុំសូមឯកឧត្តមមេត្តាផ្តល់យោបល់អំពីស្ថានភាពច្បាប់ និងមានយោបល់អំពីការបញ្ចូល ចំណុចសំខាន់ៗ បួនទៅក្នុងសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ដែលជាចំណុចនាំអោយ ច្បាប់ទទួលបានជោគជ័យ ក្នុងពេលអនុវត្តន៍ ពោលគឺ: ឯករាជ្យភាពនៃស្ថាប័នប្រឆាំងអំពើពុករលួយ អំណាចស៊ើបអង្កេត របស់មន្ត្រីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃអគ្គមន្ត្រីក្រុមប្រឹក្សាជាតិប្រឆាំងនឹងអំពើពុករលួយ ការប្រកាស ទ្រព្យសម្បត្តិ និង បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ?

៣. អត្ថបទដំបូងៗនៃសេចក្តីព្រាងច្បាប់ មានចែងពីបទប្បញ្ញត្តិទាក់ទងនឹងអំពើពុករលួយក្នុងវិស័យឯកជន។ បទប្បញ្ញត្តិទាំងនេះត្រូវបានលុបចេញពីសេចក្តីព្រាងច្បាប់ ចុះថ្ងៃទី ១៧ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០០៦ ប៉ុន្តែអាចត្រូវបានដាក់បញ្ចូលមកវិញនៅក្នុងអត្ថបទច្បាប់នាពេលក្រោយ។ ដូច្នេះ សូមឯកឧត្តមមេត្តាមានមតិលើបញ្ហានេះដែលមាននៅក្នុងច្បាប់ដែលទាក់ទងនឹងអំពើពុករលួយក្នុងវិស័យឯកជន និងស្ថានភាពបញ្ញត្តិនេះនៅក្នុងសេចក្តីព្រាងបច្ចុប្បន្ន?

៤. យើងខ្ញុំសូមផងដែរអោយឯកឧត្តម មេត្តាអនុញ្ញាតិអោយយើងខ្ញុំបានដឹងថាតើមន្ត្រីរដ្ឋាភិបាលនិងមន្ត្រីស្ថាប័នណាមួយ ដែលយើងខ្ញុំត្រូវធ្វើការជាមួយ ដើម្បីបញ្ចប់សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ? កន្លងមកនេះមានការផ្លាស់មន្ត្រី ដូចនេះយើងខ្ញុំសូម អោយឯកឧត្តមមេត្តាអនុញ្ញាតិអោយយើងខ្ញុំបានដឹងពីការផ្លាស់ប្តូរនេះតាមការគួរ។

សរុបមក សម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី បានមានប្រសាសន៍បញ្ជាក់ជាញឹកញាប់ អំពីបញ្ហាប្រយុទ្ធនឹងអំពើពុករលួយ ដូចជាមតិរបស់សម្តេចក្នុងពេលថ្មីៗនេះ ក្នុងពិធីសម្ពោធអាការថ្មីនៃក្រសួងទំនាក់ទំនងរដ្ឋសភា ព្រឹទ្ធសភា និងអធិការកិច្ច នៅថ្ងៃទី ២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ ២០០៦ ជាដើម។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ភាគច្រើនក៏មានវត្តមាននៅពិធីនោះដែរ។ យោបល់របស់សម្តេចមានភាពច្បាស់លាស់ និងជាការលើកទឹកចិត្តផងដែរ។ ផ្អែកតាមសុន្ទរកថានោះ និងបទបញ្ជាគោលនយោបាយសំខាន់ៗផ្សេងទៀតដែលនិយាយពីអំពើពុករលួយ ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ យើងសង្ឃឹមថា តាមរយៈការអនុវត្តន៍ច្បាប់ប្រឆាំងអំពើពុករលួយ កម្ពុជានឹងទទួលបានផលចំណេញជាច្រើនក្នុងវិស័យនានា ដូចជា ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ កំណើនវិនិយោគ បង្កើតការងារច្រើនសំរាប់យុវជន និងបង្កើនចំណូលដល់រដ្ឋាភិបាលសំរាប់បង់ប្រាក់ខែគ្រូបង្រៀន និងបុគ្គលិកសុខាភិបាល ព្រមទាំងបង្កើនភាពសុចរិតក្នុងបញ្ហាដីធ្លី និងបញ្ហាច្រើនផ្សេងទៀត។

យើងខ្ញុំមិនត្រឹមតែលើកទឹកចិត្តអោយអនុម័តសេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែបានត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីជួយក្នុងការអនុវត្តន៍ច្បាប់ ក្នុងករណីដែលរដ្ឋាភិបាលចង់អោយយើងខ្ញុំជួយ។

សូមអរគុណ